

POSTANOWIENIE

Dnia 5 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Dobrowolski

w sprawie prokuratora Prokuratury Rejonowej w S. X. Y., po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej na posiedzeniu w dniu 5 listopada 2025 r. wniosku prokuratora Prokuratury Rejonowej w S. X. Y. w przedmiocie wznowienia postępowania w sprawie zakończonej prawomocną uchwałą Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2021 r., sygn. akt I DI 10/21, zezwalającą na pociągnięcie prokuratora Prokuratury Rejonowej w S. X. Y. do odpowiedzialności karnej

postanowił:

I. wniosek o wznowienie postępowania zakończonego prawomocną uchwałą Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2021 r., sygn. akt I DI 10/21, pozostawić bez rozpoznania wobec skutecznego jego cofnięcia;

II. kosztami postępowania obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Uchwałą z dnia 23 stycznia 2021 r., sygn. akt I DO 10/21, Sąd Najwyższy zezwolił na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora Prokuratury Rejonowej w S. X. Y. za czyn polegający na tym, że:

w dniu 22 stycznia 2021 roku na trasie Ż.-L., w miejscowości C., pow. [...], woj. [...], znajdując się w stanie nietrzeźwości wynoszącym: I badanie – 1,11 mg/l, II badanie 1,12 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, III badanie – 2,93 ‰, IV badanie – 2,72 ‰ oraz V badanie – 2,55 ‰ alkoholu we krwi, prowadził w ruchu

lądowym pojazd mechaniczny marki M. o nr rejestracyjny [...], tj. o czyn z art. 178a § 1 k.k. (pkt 1), kosztami postępowania obciążyć Skarb Państwa (pkt 2).

Pismem z dnia 12 stycznia 2023 r. (data wpływu do Sądu Najwyższego) prokurator X. Y. wniósł o wznowienie postępowania prowadzonego pod sygn. akt I DO 10/21, zakończonego uchwałą Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2021 r., wskazując za podstawę formułowanego postulatu art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym i niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1259).

Uzasadniając powyższe wskazał, iż postępowanie immunitetowe w przypadku prokuratorów winno spełniać standardy analogiczne do standardów obowiązujących w przypadku sędziów, a co za tym idzie przepis art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym należy interpretować w sposób umożliwiający wznowienie postępowania w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej także wobec prokuratorów.

Pismem z dnia 2 października 2024 r. (data wpływu do Sądu Najwyższego) prokurator X. Y. cofnął wniosek o wznowienie postępowania zakończonego uchwałą Izby Dyscyplinarnej z dnia 23 stycznia 2021 r., sygn. akt I DI 10/21.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej prawomocną uchwałą Izby Dyscyplinarnej z dnia 23 stycznia 2021 r., sygn. akt I DI 10/21, należało pozostawić bez rozpoznania, wobec skutecznego jego cofnięcia.

W niniejszej sprawie wniosek o wznowienie postępowania sformułowany zostały w oparciu o art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022 r., poz. 1259), zgodnie z którym w terminie sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy (tj. 15 lipca 2022 r.) sędziemu, w stosunku do którego została przez Sąd Najwyższy w składzie którego brał udział sędzia Izby Dyscyplinarnej podjęta uchwała prawomocnie zezwalająca na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej, przysługuje wniosek o wznowienie postępowania. Powołany przepis nie uzależnia

wznowienia postępowania od wystąpienia dodatkowych przesłanek wznowieniowych określonych w art. 540 – 540b k.p.k., albowiem w zakresie nieuregulowanym w tym przepisie odsyła do przepisów u.s.p. Tym samym jedyną przesłanką powodującą konieczność wznowienia postępowania zakończonego prawomocną uchwałą zezwalającą na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej jest udział w składzie orzekającym sędziego Izby Dyscyplinarnej. W myśl natomiast art. 18 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw, orzekając o wznowieniu postępowania Sąd Najwyższy uchyla zaskarżoną uchwałę i rozstrzyga sprawę co do istoty albo umarza postępowanie.

Zważyć jednakże należy, iż w zaistniałym układzie procesowym, pismem z dnia 2 października 2024 r., prokurator X. Y. poinformował o cofnięciu wniosku o wznowienie postępowania zakończonego uchwałą Izby Dyscyplinarnej z dnia 23 stycznia 2021 r., sygn. akt I DI 10/21. Podkreślenia wymaga, iż k.p.k. nie zawiera przepisu, który ustanawiałby regułę w kwestii odwołalności czynności procesowych stron. Sąd Najwyższy aprobuje natomiast pogląd, że oświadczenia woli uczestników procesu mogą być cofnięte do czasu ich załatwienia, o ile ustawa nie wprowadza ograniczenia w tej mierze lub nie występują okoliczności uniemożliwiające odwołanie czynności (zob. S. Śliwiński, *Proces karny przed sądem powszechnym. Zasady ogólne*, Warszawa 1948, s. 430, W. Daszkiewicz, *Proces karny. Część ogólna*, Poznań 1996, s. 237, I. Nowikowski, *Zagadnienie odwołalności czynności stron w projekcie kodeksu postępowania karnego*, w: T. Bojarski, E. Skrętowicz (red.), *Problemy reformy prawa karnego*, Lublin 1993, s. 322 - 323, B. Janusz - Pohl, w: P. Wiliński (red.), *Polski proces karny*, Warszawa 2020, s. 184 - 187). Trafnie w literaturze wskazuje się bowiem, że "brak w k.p.k. przepisu ogólnego, przewidującego regułę odwołalności, nie jest przeszkodą do przyjęcia owej reguły w odniesieniu do czynności procesowych stron, polegających na składaniu oświadczeń woli. Kwestię odwołalności tych czynności należy łączyć z fakultatywnością jej dokonania przez stronę. Tylko w sytuacji, gdy uczestnik procesu korzysta z autonomii woli w zakresie podjęcia decyzji odnośnie do dokonania czynności, jest on władny uchylić się od skutków czynności, bowiem do jej przedsięwzięcia nie był zobligowany przez prawo procesowe. Jeżeli dokonanie

czynności przez stronę byłoby w konkretnej sytuacji obligatoryjne, to wówczas w zasadzie nie byłoby możliwości cofnięcia czynności" (zob. I Nowikowski, Odwoływalność czynności procesowych stron w polskim procesie karnym, Lublin 2001, s. 57).

Złożenie zatem przez prokuratora X. Y. oświadczenia o cofnięciu wniosku o wznowienie postępowania uniemożliwia merytoryczne jego rozpoznanie, jak i dalsze – zważając na brzmienie art. 18 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw - kontynuowanie postępowania immunitetowego. Odwołanie czynności procesowej oznacza tym samym rezygnację z uprawnienia do zainicjowania postępowania w przedmiocie wznowienia postępowania i następcej kontroli postępowania w przedmiocie wyrażenia zgody na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej za czyn z art. 178a § 1 k.k. i ma na celu spowodowanie bezskuteczności złożonego wniosku, jak i anulowania skutków z nimi związanych. Powyższa dopuszczalna czynność procesowa, przy jednoczesnym niestwierdzeniu przyczyn wymienionych w art. 439 k.p.k. i w art. 440 k.p.k., skutkowałą rozstrzygnięciem jak w części dyspozytywnej postanowienia.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy, na podstawie stosowanego w drodze analogii przepisu art. 545 § 1 k.p.k. w zw. z art. 431 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p., wniosek o wznowienie postępowania pozostawił bez rozpoznania.

[M. T.]

[r.g.]